

Van: [redacted] <[redacted]@bar-organisatie.nl>
Verzonden: 20-12-2019 09:41
Aan: [redacted] <[redacted]@bar-organisatie.nl>,
[redacted] <[redacted]@bar-organisatie.nl>,
[redacted] <[redacted]@bar-organisatie.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@bar-organisatie.nl>
Onderwerp: Groen visie 2.5 klimaatadaptatie versie 20 dec

Beste allemaal!

Zoals afgesproken, hierbij de aangepaste tekst paragraaf 2.5 klimaatadaptatie.

Fijne feestdagen!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Afdeling Advies Ruimte | Domein Ruimte | BAR-organisatie

[redacted] E-mail : [redacted]@bar-organisatie.nl

De BAR-organisatie werkt voor de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk

www.barendrecht.nl | www.albrandswaard.nl | www.ridderkerk.nl

De informatie verzonden met dit E-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien dit bericht niet voor u bestemd is, verzoeken wij u dit aan ons te melden en de inhoud van het bericht te vernietigen. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan. BAR-organisatie staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden E-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend. BAR-organisatie bewaakt dagelijks de veiligheid en integriteit van haar elektronische berichtenverkeer. Alle e-mail berichten worden gecontroleerd op virussen. Desondanks kan de BAR-organisatie niet garanderen dat het e-mail bericht juist, tijdig, volledig en virusvrij wordt overgebracht.

The information contained in this communication is confidential and may be legally privileged. If you have received this message in error, please inform us and delete its content. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorised to receive it. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance of the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. The community BAR-organisation is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. This message shall not constitute any obligations.

2.5. Klimaatadaptatie en groen

Volgens de klimaatclassificatie van Köppen hebben we in Nederland een gematigd zeeklimaat. Een gematigd zeeklimaat houdt in dat er sprake is van relatief milde winters en milde zomers waarbij er gedurende het hele jaar neerslag valt. Het klimaat in Nederland wordt, vanwege de overwegend zuidwestelijke windrichting, bepaald door de Noordzee.

Ondanks dat wij in Nederland denken dat het vaak regent, valt er maar 7% van de tijd neerslag. Totaal zo'n 700-800 mm per jaar.

Vanuit de enquête en tijdens de bijeenkomsten heeft meer dan de helft van de bewoners aangegeven dat zij de nadelige gevolgen van de klimaatverandering ervaren. En driekwart zegt zich soms/ vaak zorgen te maken over deze verandering in de toekomst. De negatieve effecten van de klimaatsverandering hebben effect op de leefbaarheid van mens en dier en op de biodiversiteit met name binnen het stedelijk gebied. Hiermee is de klimaatsverandering een belangrijk thema geworden.

Dit thema beperkt zich niet tot de buiten ruimte, maar richt zich ook op de gebouwde omgeving. We zullen maatregelen moeten treffen die betrekking hebben op de uitdagingen hittestress, langdurige droogte, extreme neerslag, bodemdaling en biodiversiteit. Iedereen, zowel publiek als privaat, heeft hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Onder klimaatadaptief inrichten, beheren, bouwen en ontwikkelen verstaan we ook natuurinclusief inrichten, beheren, bouwen en ontwikkelen. We streven naar het vergroten van de leefbaarheid van mens en dier en de biodiversiteit in het stedelijke gebied.

Ontwikkelingen / trends

Door de opwarming van de aarde verandert het klimaat in Nederland. We krijgen te maken met zachtere winters en warmere zomers. De neerslag neemt toe maar niet heel veel. Vooral verandert de verdeling van de neerslag. Het wordt natter in het voorjaar, najaar en de winter. De zomers worden juist droger en heter. Daarbij zijn buien extremer en is er meer kans op stormen.

Effecten zijn onder meer:

- Veranderende natuur. Soorten uit warmere gebieden voelen zich steeds meer thuis in Nederland. In sommige gevallen leidt dit tot plagen, omdat de natuurlijke vijanden ontbreken.
- Afname biodiversiteit: soorten die zich niet kunnen aanpassen verdwijnen
- Meer water in de openbare ruimte. Extreme buien zorgen er voor dat het water niet snel genoeg weg kan en mogelijk schade veroorzaakt.
- Gezondheidsklachten. Periodes van hitte hebben direct effect op het welbehagen en soms ook op de gezondheid. Hitte versterkt het effect van smog op de luchtwegen.
- Verdroging. De zomers kennen langere periodes van droogte waardoor veel planten en bomen dood gaan. Bewoners gebruiken meer kostbaar drinkwater om de tuinen te sproeien.

Het exacte verloop van de klimaatverandering is niet te voorspellen. Wel gaat het nu sneller dan we gewend zijn. Door de fysieke leefomgeving klimaatbestendig in te richten kan de kans op schade worden verkleind.

Commented

Een vrij

technische/theoretische inleiding.

Zou eerder beginnen met de ervaring van bewoners die we in de enquête en tijdens de bijeenkomsten hebben opgehaald.

In het Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie hebben het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen de gezamenlijk de volgende ambitie vastgelegd:

- 2020: Waterrobuust en klimaatbestendig *handelen*
- 2050: Waterrobuust en klimaatbestendig *zijn*

Uit de Klimaatstresstest Light die is uitgevoerd door de gemeente Ridderkerk is gebleken dat op dit moment geen urgentie aanwezig is om acuut grote maatregelen te treffen. Wel zijn we ons er van bewust dat door de fysieke leefomgeving klimaatbestendig in te richten de kans op schade door hitte en wateroverlast worden verkleind. Door in projecten klimaatadaptatie mee te koppelen, werken we aan het vergoten we de klimaatbestendigheid.

~~een aanzienlijk deel van Ridderkerk als kwetsbaar gebied aangemerkt kan worden voor zowel wateroverlast als hittestress.~~

~~Hittestress is een bedreiging voor de gezondheid van de inwoners en geeft de gemeente reden om vanuit haar zorgplicht te zoeken naar het verlagen van risico's.~~

Commented : Dit kan je zo maar niet zeggen. Op dit moment is er geen urgentie om

Commented : Heel stellig, is deze zorgplicht gekoppeld aan luchtkwaliteit? Binnen het deltaplan wordt er nu niet over zorgplicht gerept. Begrip zorgplicht legt hier dan wel een hele grote claim. Zou het weglaten.

Figuur 4 - Hittestress in Ridderkerk – hoe roder de kleur hoe groter de kans dat hittestress optreedt

[Ook kaartje wateroverlast toevoegen!](#)

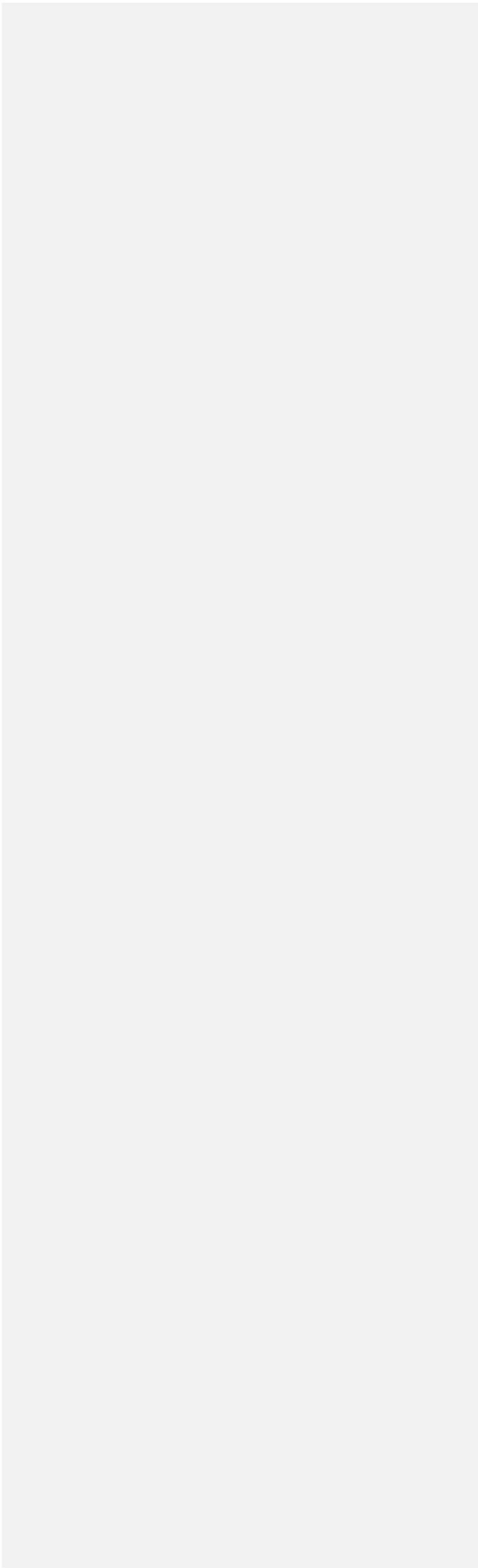
Groen

Klimaatverandering heeft een direct effect op groen en tegelijkertijd kan groen bijdragen aan een goede adaptatie. Dat lijkt een tegenstrijdigheid maar is het niet.

Kwetsbaarheid groen

Het huidige bomenbestand groen is niet bewust gekozen op basis van adaptiviteit. Dat zal moeten veranderen. We zullen op de eerste plaats moeten zorgen dat groen bestand is tegen extremere weersinvloeden. We moeten goed in beeld hebben waar het risico op droogte of wateroverlast aanwezig is of waar juist de afwisseling in periode van droogte en wateroverlast het risico vormt. Dat betekent dat we dan soorten moeten kiezen die een tijdje

natte voeten kunnen houden en tegelijkertijd bestand zijn tegen langere perioden van hitte.
Het groen moet eerst zelf adaptief zijn.

We zullen onze fysieke leefomgeving zo moeten inrichten dat deze bestand is tegen het veranderend klimaat. (we maken de leefomgeving adaptief) Groen speelt hierin een belangrijke rol. Een goede opvang van water zorgt voor minder natte voeten.

We vergroten de sponswerking van het openbaargroen door:

- Het Door toepassen van meer waterbergend groen, zoals wadi's, in de openbare ruimte.
- Het oOppervlakte water lokaal infiltreren door het doorlatend maken van verharde openbare ruimteoppervlakten, zorgt voor snel opnemen van water in de ondergrond en houden het water beschikbaar afvoeren van piekbuien en minder bij droogte in de zomer. (sponseffect)
- Het apart afvoeren of opvangen van regenwater wat op daken valt, zodat het riool wordt ontlast.

We dringen de hittestress terug door:

- Voldoende schaduwrijke plekken te creëren, die voldoende koelte brengen
- Straten te voorzien van bomen, om de stralingswarmte te temperen
- Fietspaden van zoveel mogelijk schaduw te voorzien.
- Door toepassen van meer waterbergend groen, zoals wadi's, in de openbare ruimte.
- Door het apart afvoeren of opvangen van regenwater wat op daken valt, zodat het riool wordt ontlast.

- Kwalitatief (lees: robuust en toekomstbestendig) groen kan een bijdrage leveren aan de opvang van water en verkoeling van de stedelijke omgeving. 1 grote gezonde boom is vaak beter dan een paar kleine kwakkelende bomen.
- Oppervlakte water lokaal infiltreren door het doorlatend maken van verharde openbare ruimte zorgt voor snel afvoeren van piekbuien en minder droogte in de zomer.

Maar ook op het gebied van mitigatie speelt groen een belangrijke rol. Mitigatie betekent het beperken van de effecten van bijvoorbeeld klimaatverandering door het probleem zelf aan te pakken. Groen kan enorm helpen bij het terugdringen van CO₂. Met name bomen zijn enorme CO₂-sponzen. Zo lang een boom groeit legt deze CO₂ vast. Hierbij is de maat van de boom bepalend voor hoeveel CO₂ kan worden opgenomen. Hoe gezonder en groter een boom des te meer CO₂ wordt vastgelegd. Zo lang een boom niet wordt gekapt blijft de CO₂ ook vastgelegd.

Ambitie

De gemeente Ridderkerk conformeert zich aan de ambitie van het Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Een groene omgeving is essentieel voor het slagen van deze ambitie.

Klimaatbestendigheid wordt uitgangspunt bij elke ruimtelijke ontwikkeling, herinrichting of beheersmaatregel.

De soortkeuze van groen wordt bepaald op basis van robuustheid en toekomstbestendigheid.

Bij het bepalen van de gewenste kwaliteit van het groen wordt ook de waarde vanuit mitigatie meegenomen

Commented : Plekken (parken, bomen op pleinen e.d. Woonstraten (stenig) En fiets/voetpaden ivm verplaatsen binnen Ridderkerk)

Commented : Dit deel is, als je het over CO₂ reductie heb beter te combineren met de energietransitie

Commented : Zie opmerking hierboven

Klimaatbestendigheid als uitgangspunt bij ontwikkeling en herinrichting

2.6. Energietransitie en groen

De gemeente Ridderkerk streeft er naar om in 2050 geheel CO₂ neutraal te zijn. Hiervoor werkt zij in de regio samen met 23 andere gemeentes in het Klimaatverbond. In 2021 moet de Transitievisie Warmte gereed zijn. Hierin staat aangegeven wat voor Ridderkerk de meest wenselijke manier is om uiteindelijk geheel aardgasvrij te kunnen zijn.

Nadruk bij de energietransitie ligt op het behouden van de kwaliteit van de buitenruimte.

Warmtenet

Mocht er sprake zijn van de aanleg van een warmtenet dan is dit van invloed op de ondergrond maar ook op de bovengrond. De inpassing van deze nieuwe infrastructuur mag niet ten koste gaan van het groen. Sterker nog, de impact op het ondergrondse profiel is zo groot dat er kansen kunnen ontstaan om het beter te gaan doen en juist de ondergrondse ruimte, en daarbij de bovengrondse ruimte te optimaliseren.

Zonnepanelen

Het opwekken van zonne-energie is in opkomst. De gemeente Ridderkerk steunt de toepassing van zonnepanelen om de doelstellingen voor een klimaatneutrale gemeente in 2050 te kunnen halen.

We willen het toepassen van zonnepanelen slim aanpakken en waar mogelijk combineren met andere functies. Zoeken naar meerwaarde en voorkomen van afname aan groen en groene kwaliteit moet het uitgangspunt zijn.

Commented 2.6 hier verwijderd,
 levert hier een tekst voor aan.

Ambitie

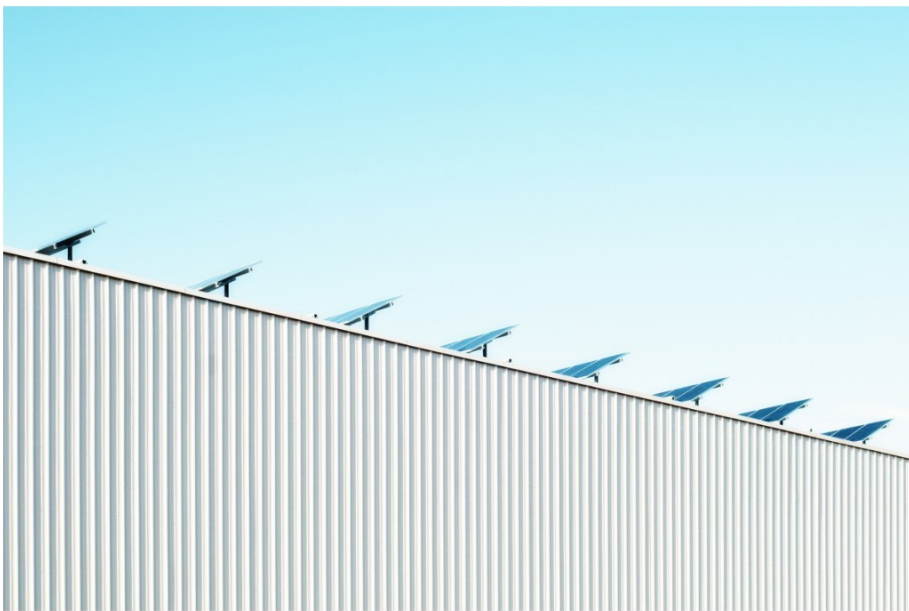
De gemeente Ridderkerk onderschrijft het belang van een duurzame gemeente en is hard op weg om de doelstellingen voor 2050 te realiseren. De energietransitie moet daarentegen plaatsvinden met afweging van alle belangen. Niet elke nieuwe vorm van energie is in elke straat geschikt. We willen zorgen dat energietransitie niet ten koste gaat van de leefbaarheid of identiteit van een plek.

Groen en bomen spelen hierin een cruciale rol.

We zien energietransitie als kans:

- om het openbaar groen in de gemeente te verbeteren.
- om functies slim te combineren (zoals energie en recreatie).
- om nieuwe ontwikkelingen te stimuleren.

Energietransitie mag niet ten koste gaan van ons groene kapitaal.

Energietransitie als kans; bijv. niet groene gebieden opofferen maar wel daken benutten

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen